

Gyurka bácsi emlékkönyvébe

Találkozásom Gyurka bácsival

Előzmény: Amit Gyurka bácsi csinált Debrecenben az 1940-es évek második felében, azt Pesten Juhász Miklós, szintén piarista atya követte. Volt egyetemista és gimnazista közössége is. Én Gresz Sárka csoportjába tartoztam, és mivel Miklós bácsi volt a lelkiatyám, közvetlen kapcsolatban voltam vele is.

1951 nyarán volt egy nagyszerű gimnazista lelkigyakorlat. Nagy illegalitásban, minden nap más helyszínen, elkülönített helyiségekben voltunk. Az érkezés és indulás is személyek szerint be volt osztva, ki mikor jön, megy, hogy ne egyszerre lássanak minket a kapuban. A lelkigyakorlat váltott előadókkal, mintegy tanrend szerint történt. Azt hiszem, 4 napos volt, és minden előadó minden nap tartott előadást. Gyurka bácsi dogmatikát adott elő. A beszédek egy-egy részletére ma is emlékszem.

Az esemény

Szüleimnek Mátyásföldön volt egy kis nyaralójuk, őket látogattuk meg a nyolcéves Gábor fiammal 1964. augusztus 15-én. Az esti szentmisére mentünk a mátyásföldi templomba. Útközben arról beszélgettünk, hogy a hangyák azért találnak vissza a bolyba, mert bizonyos, saját bolyukra jellemző „illatútjuk” van.

A misét a plébános atya mondta. Prédikáció után kijött egy pap a sekrestyéből, és a mellékoltárnál kezdett misézni. Hihetetlen vonzást éreztem, hogy azon a szentmisén vegyek részt. Odatérdeztem a kis oltár mellé. Gábor követett, de kérdően nézett rám, hogy ezt most miért. Tudod, az illatút – súgtam neki. Nem értette meg, de velem maradt.

Amikor a misének vége lett, a sekrestyében már nem volt senki. Nem voltam biztos benne, hogy ő az, de semmiképp nem akartam elszalasztani. Azért hát eléje álltam, és azt mondtam: Bulányi Györgyöt keresem. – Én vagyok – mondta csodálkozva. Pár szóval bemutatkoztam, és megkérdeztem, találkozhatnék-e vele. Egy pillanatra zavarba jött, kicsit gondolkodott, aztán megadta munkahelye, a Tempó telefonszámát. Azt mondta, ne mutatkozzak be, ha felveszik a kagylót, csak annyit mondjak, hogy én vagyok a négygyermekes Évike. Elköszöntünk, és én nem hívtam fel. Azt gondoltam, kellemetlen neki, fél, vagy ilyesmi. Egy félév múlva futot-

tunk össze véletlenül Greszéknel, és azután havonként találkoztunk.

Később tudtam meg, hogy nem ő félt, hanem engem féltett. Akkor még olyan élményei voltak, hogy régi kedves ismerősei átmentek az utca másik oldalára, ha meglátták, mert köszönni sem mertek neki.

A folytatás

A havonkénti találkozás úgy történt, hogy amikor Greszékől eljöttünk, én elkísértem a buszmeállóig. Szokása szerint „in medias res”, a dolgok közepébe vágva indította a beszélgetést. Kérdezett, én felelgettem, aztán kezdte mondani a „tanítást”. Egy nagyon érdekes gondolat-sor közepén megjött a busz, kurta köszönéssel felugrott rá, és az ajtó becsukódott. Megdöbbenve álltam. Így itthagyni? Hát nem tudta megvárni a következőt? Nem gondoltam arra, hogy a Tempónál reggel 6-kor kezdődik a munkaidő, s addig oda is kell érnie. Az idő 10 óra felé járt.

Másnap felhívtam Sárít, hogy én annak a mondatnak a végét is szeretném hallani. Ha beszél vele, mondja meg neki. Így kaptam az első időpontot.

Ebben a beszélgetésben azt kérdezte, hogy ha nekem négy gyermekem van, miért nem maradok otthon gyereket nevelni? Hm. Ez eddig nekem eszembe sem jutott. A környezetemben minden többgyermekes anya is dolgozott. A férjem épp azt találta ki, hogy elég nagy lakásunk van, indíthatnánk egy fizető vendéglátó szobát, hogy kicsit könnyebben élhessünk. Ezt elmondtam neki.

- Akkor lenne annyi jövedelem, mint eddig a két állásukból?
- Remélem.
- Éheztek, fáztak, ruhátlanok voltak eddig?
- Éppen nem.
- Nem érné meg ugyanúgy élni, mint eddig, ha így otthon maradhatna? (Akkor még nem tegeződ-tünk.)
- Új az ötlet. Meg kell gondolnom, és a férjemmel is megbeszélnem. Különben sem tudjuk, hogy való-sítsuk meg az ötletet, mert ahhoz némi átalakítás, berendezés is szükséges, de nincs rá pénzünk.
- Mennyi kellene?
- Hát minimum 20 000 Ft. (1964-et írunk!)
- És ha kapnának annyi kamatmentes kölcsönt?
- Kitől?

– Tőlem.

Zayaromban csak annyit kérdeztem: – És mi van, ha nem fizetjük vissza? – Akkor száradjon a lelkükön, hogy más nem kaphat belőle.

Azzal váltunk el, hogy otthon mindent megbeszéltek, és egy hónap múlva találkoztunk.

Mindig csak annyi pénzt kaptunk, amennyi a következő lépéshez kellett. Számot adtam, hogy mire költöttük. Nem kért számlát, nem kritizált. Kérdezte a következő lépést.

A 20 000-ból el tudtunk indulni. Még hiányoztak felszerelések, továbbbi mellékhelyiség-alakítgatások, de azt már behozta a szoba forgalma.

Az adósság részletenkénti visszafizetése folyamatos havi találkozásokat jelentett. Akkor már hármával-négyesével találkoztunk emberekkel, és kezdődött a Szentírás elemzése. Első bokros barátom Terike, Merza Jóska és Lilla voltak.

Amikor készen lett a lakás, kis vendégséget hívtam össze. Gyurka bácsit, Greszékét és kis kápolnánk káplánját. Turiák Ildi akkor munkatársam volt. Mindketten első látásra megéreztük, hogy egy húron pendülünk. Sokat segített nekem a gyerekek körül, meg a háztartásban is. A legbensőségesebb barátom lett. A vendégség napján is eljött segíteni. Aztán természetesen részt vett a beszélgetésben is. Gyurka bácsival együtt ment el. És Ildi is „fönnakadt a hálón”.

Mire az adósságot kifizettük, megszületett Kati. Számomra természetes volt, hogy Ildi és Gyurka bácsi legyenek a keresztszülei.

Akkor vezették be a GYES lehetőségét, így munkaviszony-megszakítás nélkül otthon maradhattam. Mielőtt lejárt a GYES, a férjem egy bizonytalan kilátásokat ígérő vállalkozással Olaszországba ment. Ezért nem hagyhattam ott később sem a munkámat. Másfél év múlva meg, amikor visszatért, semmi neki való munkát nem talált, jóformán csupán alkalmi munkákat kapott. A rendszerváltás után pedig a fizető vendéglátó szolgáltatás szűnt meg. Így nem szorultunk ugyan benn az adósságban, de én állásban maradtam 1990-es nyugdíjazásomig.

Az igazi hasznom az volt, hogy bekerültem a Bokorba, és remélem, halálomig hűséges tagja maradok.

Trásy Györgyné Éva